

Független Magyarország

Egy szám
1500
korona.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szán.
Telefon-szám: 164.

Feladv. szerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám
1500
korona.

Értekezleten állapították meg a Szent István napján tartandó felszabadulási ünnepségek és a Jókai-centennáriumi alkalmából rendezendő diszeloadás programját.

Az augusztus 20-iki f. l. zabadulási ünnepségek megbeszélésére a polgármesteri hivatal a város háza istánácstermébe ötletigondoló értekezletet hívott össze, amelynek névsorában Baja város társadalmi egyesületeinek vezetői foglaltak helyet. Az értekezleten felváltva előszórt dr. Kocsis János íb. főjegyző elnököl a polgármester helyett annak akadályoztatása miatt, majd, később dr. Vojnics Ferenc polgármester maga prezidál. Az értekezleten a következő meghívottak vettek részt: Krausz Jakabné, a zsidóegylet, öv. Mihátsch Józsefné a Kath. Nőegylet részéről, azonkívül Klein Edit és Stecker Börsi urleányok az izr. Leányklub részéről. Ott voltak még dr. Gonclik Klára esperes-pébános, Reich Vilmos kormányfőtáncos és Wagner Antal a Ker. Kaszinó képviselője, Amster Antal, Czernay Imre, dr. Binder Péter, Heckenshoffer Lázár polg. isk. igazgató, Goldschmidt Rezső, dr. Fischl Ferenc, dr. Frank Mihály megyei arvaszéki elnök, dr. Kollár Kálmán, vitéz Hajdán József révkapitány, Schaf von Henrik őrnaszádparancsnok, dr. Oltoványi István rendőrtáncos, Gáspár János rajtanár, dr. Zacher Emil p. n. fogalmazó, Szalich Antal, Zsombory József iparművész, vitéz Fehérvári Dezső szerkesztő, Birnyi József, azonkívül Krikovszky Vince és Krikovszky József.

Az ünnepségek ugyanazon sorrendben következnek, amint azt már közölte a Független Magyarország. Augusztus 19-én este a sötét beállítású zenés takaró lesz, ezenkívül a toronyból kürtjel és tárogatószó figyelmezteti a város lakosságát az ünnepség kezdésére.

A belváros minden ablakát a hatóság felkérésére minden húzlajdonos kivágatni köteles. Ezután kezdetét veszi a víziünnepély, amikor a csónakok százai ereszkednek alá épügy, mint Szent János eresztésekor csinálják a molnárok. Minden csónak ki lesz világítva lampionnal, görögüllyel, reflektorral, azonkívül a színes rakéták tömegét eresztik a levegőbe. A vezércsónak elői reflektorral megvilágítva Magyarország színes térképét kocka az ország címerével. A térképen beüti pedig ez a szöveg lesz olvasható: Így volt, így lesz. Azonkívül Széchenyi mottója: Magyarország nem volt, hanem lesz. Végül a bajai Dicsőskör részvételével, ha akorra visszaérkeznek a soproni dais versenyőrök, né any hazafias karének után a Sugovica parton álló ezer és ezer ember elénekli a Himnuszot s ekkor szétoszlik a tömeg. A víziünnepséget minden évben ezen a napon a jövőben is megtartják.

Augusztus 20-án reggel zenés ébresztő kelti fel az ünnepelő várost. Utána 9 órakor diszközgyűlés lesz a városházán, amikor ünnepi szónok fogja méltatni a nap jelentőségét. 10 órakor a városháza előtti főtéren tábori ünnepi istentisztelet lesz, amelyet dr. Gonclik piébános pontifikál fényes segédlettel. Kedvező időjárás esetén a be városi templomban mutatják be az ünnepi misét.

Ennek végétével a templomban megkezdődik a legnemzetibb magyar ünnepnek, amely egyúttal egyházi ünnep is, egyházi megünnepelése. A templomokban istentiszteleteket tartanak, mely után kezdetét veszi az egyházi körmenet.

Ezután dr. Vojnics Ferenc polgármester vette át az értekezlet vezetését.

20-án délelőben a főtéri Sugovica-parti korzón térzenéi ad a üzőltőzenekar, délután 4 és 5 óra között pedig a Stefánia anya és csecsemővédő egyesület a vasúti állomás előtti parkban a lombos fák hűs árnyában gyermekkorz trendez, amelynek keretében elintézik a bajai gyermekszínpégyversenyt.

20-án még két nagyszabású sportverseny is tartkija a műsori, amennyiben délelőti uszóverseny lesz a régi uszóda helyén, délután 4 és 5 óra között pedig atlétikai verseny az összes bajai sportgyeület bevonásával a Patak uccai sporttelepen.

Sok szó esett még a felszabadulási ünnepségekkel együtt rendezendő Jókai-centennáriumról is.

Hiba lenne, ha Baja város részvételétl menne el ezen esemény mellett és nem venne tudomást arról, hogy Jókai 100 éves születési évfordulóját mindenfelé az országban parádéval ünnepelték. Két tév merült fel; vagy előképeket mutatnak be Jókai magyar tárgyú regényeinek legmegkapóbb jelencióitól, az első tév szerint 15 előkép volna, de ezzel reggelig sem lennének készen s így megelégszenek 3—4 előkép csoportozattal, vagy pedig Jókai valamelyik szépen sikerült dramatizált darabját adnak elő a Nemzeti Kávéházban, vagy az Ipartestület nagytermében. A két mozi kertihelyiségéről, illetve teréről szó sem lehet, mert mindkét mozi azt a választ adta a városi vezetőség érdeklődésére, hogy nincs abban a helyzetben, hogy átengedje a mozi az ünnepségek ottani megtartására, mert az eső annyi előadásukat mosta el, hogy nem mondhatnak most le a Szent István napi bevételekről. Az Ipartestületben bal lesz, így ott sem tartható meg, tehát a Nemzeti Szálló nagytermében kell megtartani.

A centennáriumi ünnepségek programjában szerepel egy Jókai apoteózisát magasztaló prolog, egy ünnepi méltatás, zene és

énekszám, va amint egy Jókai versnek elszovalása. Utána adják elő a dramatizált Jókai regényt, vagy közben bemutatják az előképeket.

Felmerül az az ötlet is, hogy az előképeket vagy a Patak uccai sporttelepen mutassák be, vagy a Főtéren, de az ünnep miatt a postógyár nem dolgozik s így nem lenne villanyvilágítás, már pedig gőzvilágításai nagyon nehekes volna ennek nyelbeültése.

Dr. Vojnics polgármester intette az értekezletet, hogy lehetőleg olyan ünnepségeket proponáljon és valósítson meg, ami nem kerül a városnak sok pénzbe. Bajtának nem okvetlenül muszáj a Népszövetség tiszteletére rendezendő nagyszabású ünnepségeket lépésközi. Vegye figyelembe a város, — mondta dr. Vojnics Ferenc — hogy a város egy stószia elesett egy 96.000 aranykoronás bevételeitől, ami mai másfél millió koronának felel meg s ami még egy hatalmas büdzsével dolgozó város életében is számottevő summa. A városnak egyébként is vannak már ilyen kulturális kiadásai: a Türr István féle centennáriális ünnepségre 40 millió koronát szavazott meg a város törvényhatósági testülete, amit még nem fizetett le a város. Egyébként is folytatja a polgármester, nem a Türr-szobor felállítására lesz az eső, hanem azt meg kell előznie a Hősök szobrának mielőbbi felállításával.

A centennáriális ünnepséggel kapcsolatban azt mondotta a polgármester, ne gondolják egyesek, hogy a fővárosban vagyunk a Nemzeti Színház színpadán, mert hisz még a bajai színház sincs felépítve. A sporttelepen megrendezendő előképek ellen az a kifogásom, hogy nincs villanyvilágítás oda és nem szeretném, ha botrányba fulladna az ünnepség. Majd ha meglesz a villanyvilágítás, — aminthogy 90%-ban bizonyos, hogy meglesz — akkor egy-két reflektort szívesen állítunk fel így ünnepségek alkalmából.

Saison cikkek nagy kiárusítása.
Szandálok, fehér cipők
mélyen leszállított áron

Kattarinka József és Fia Cipóáruházban. Telefon 206.

Lázár Sámuel

Vörösmarthy ucca 8. sz.
(Központival szemben.)

<p>OPTIKA</p> <p>szemüvegek, csipetők eredeti (védjegyes) Zeiss és Meniscus lencsékkel. Receptmunkák s javítások gyorsan, pontosan s olcsón készülnek.</p>	<p>FÉNYKÉPÉSZETI</p> <p>cikkek és készülékek nagy raktára, szakfényképezésnek külön nagybani osztály. Gyári árából nagy árengedmény.</p>	<p>SPORTSZEREK</p> <p>footballok, football cipők, vívófelszerelések, raketek, tennis labdák, boxfelszerelések stb. stb. A világhírű Liga-Scrum készítmények délmagyarországi egyedárúsítása.</p>	<p>RÁDIÓ KÉSZÜLÉKEK</p> <p>s alkatrészek, villamossági anyagok, erős és gyengeáramu szerelések legolcsóbb napi áron.</p>
---	---	---	---

Betegápolási cikkek, gummiáruk, kötszerek „Teira” Hygienikus babakelelgyék nagy választékban. Szabadalmazott „Compress” haskötők mérték után készülnek.

Mekkora ajánlatok érkeztek be a versenytárgyaláskor a rokkant ház építésére?

Az Erzsébet királyné ut végén építendő rokkant házra kiírt versenytárgyalásánál a munkaalkalmak hiányára való tekintettel érthetően élénk és nagy versengés nyílt meg. Ezen rendkívüli érdeklődésre tekintettel ismertetjük a versenytárgyalásra beérkezett összes ajánlatokat.

A rokkant házi építkezésnél szükséges összmunkákra négy Általános pályázat, a részlet munkákra tizenegy ajánlat érkezett be. Az ajánlatok sorrendje kb. olcsóság szerint a következő.

1. Analfly Ferenc földmunkákra 1,535,000, kőműves munkákra 181923040, ács munkákra 85520000, cserepes munkákra 27 600 000, bádogos munkákra 7 027,000, asztalos lakatos munkákra 70,220 000, vas munkákra 3 482 000, burkoló munkálatokra 10 880 000 és különböző munkákra 2 320,000, összesen 387,505 040 korona.

2. Molzer és Tóth a fenti rubrikák alapján 5,205 000, 200,935 480, 89 715 500, 27,200 000, 7,792 000, 72 414 000, 3,600 000, 12,700 000, 2 050 000, összesen 421,611,980 korona.

3. F. Hér Jenő 4,530 500, 202,748 690, 101 775 000, 296 000 000, 7,848 000, 66,408 000, 3 780 000, 10 020 000, 2 250 000, összesen 428,960,190 korona.

4. Gyurosovics István 5,593 000, 220 958 800, 106 990 000, 240 000 000, 7,935 000, 76 576 000, 3 720 000, 11,000 000, 2,900 000, összesen 459,672,800 korona.

5. Szabó és Zimmermann földmunkákra 4,653 000, kőműves munkákra 221,383 000, cserepes 28,000 000, burkoló 21,220 000, különböző 3,030,000, összesen 284,306 000 korona.

Ajánlatot tettek még részletmunkákra: Müller Béla bádogos munkára 7,848 000, Binder János az ács munkákra 89,123,360, Rábl Béla bádogos munkára 7,700 000, asztalos és lakatos munkákra Hingl 84 000 000, Riskó és Vancsura 79 750 000, Első Bajai Asztalos Szövetkezet 71,364 000, Geicsnek Gyula 70,216 000, Wagenblatt Ferenc 93,140 000, Kozma

Ferenc 70,856.000 és végül az ács munkálatokra Váradi József 99,706.480 korona.

Az ajánlatok részletes átszámítása némi időt vesz igénybe. Az elbírálás nem a mi dolgunk, hanem a város műszaki osztályé, mi csak azt köthejtük az illetékes tényezők lelkismeretére, hogy a lehetőség legszélsőbb határáig részesítsék előnyben a helyi ipart, noha legnagyobb részt helyi iparos vett részt a versenytárgyalá-

son s úgy itt, mint más építkezéseknél, ahol vidéki, vagy fővárosi vállalkozó, akinek megbízhatóságát nem ismerhetik, még iparkamarai bizonyítványok s más jónévtű ajánlatok mellett sem, ha valamivel olcsóbb ajánlatot tesz is, mert van egy olyan kereskedelmi miniszteri rendelet, amely öt-hat százalékig menő ellérésnél a helyi ipar és vállalkozás előnyben való részesítését teszi lehetővé.

Nagy adókedvezmények a tataroztató háziuraknak.

A tatarozásra fordított összegeket leírják a házadó alapjából.

A házak tatarozása egyik legfontosabb problémája a lakáskérdés, mert hiszen a kellő időben alkalmazott tatarozással nemcsak a jelenben lehet a lakásokat megfelelő állapotúvá és így kellően gyümölcsözőtővé tenni, hanem az egész ház állékonyosságát és ezzel szemben értékét is jelentősen lehet emelni.

A sokat hangoztatott kezdeményező lépésnek az állam részéről az volt az első etappja, mikor a kormány a — sajnos kis összegű — idevágó hitelekén kívül az újonnan épített házakra nagyobb adókedvezményeket engedélyezett, hogy így a magántőkét építkezésre késztesse.

Ezt az adókedvezményt a tatarozás megindítása céljából 1925. évi XVIII. t.-e-vel adja meg a kormány a háztulajdonosoknak. A törvény erről rendelkező szakaszai a következőképp szólnak:

„Adómérséklés illeti meg azokat a házbirtokosokat, akik akár bérbeadott, akár bérbe nem adott házukat az 1925. év folyamán kizárólag saját költségükön tataroztatják. Ezt a határidőt a pénzügyminiszter kivételes, méltánylást érdemlő esetekben legfeljebb hat hónappal meghosszabbíthatja.

Az adómérséklés nagysága a tatarozási költségekhez igazodik. Nincs helye adómérséklésnek, ha a tatarozási költség az 1925. évre kivett házadó alapjául szolgáló bérjövedelem, vagy haszonbér 20 százalékát nem érte el.

A fent körülírt tatarozási munkálatokat foganatosítandó házbir-

tosok az adómérséklésben oly módon részesülhetnek, hogy a tatarozási költségnek bizonyos része meghatározott időn át a házadó alapjából levonandó.

1. Ha a tatarozási költség az 1925. évi házadóalap 20 százalékát eléri, de annak 60 százalékát nem éri el, a tatarozási költség felét az 1926. évi házadó alapjából le kell vonni.

2. Ha a tatarozási költség az

1922. évi házadóalap 60 százalékát eléri, de annak 100 százalékát nem éri el, a tatarozási költség felét az 1926. évi másik felét pedig az 1927. évi házadó alapjából le kell vonni.

3. Ha a tatarozási költség az 1925. évi házadóalap 100 százalékát eléri, vagy meghaladja a tatarozási költségnek az 1925. évi házadó alapjául szolgáló összeget elérő részét az 1926. évi, a többi részét pedig az 1927. évi házadó alapjából le kell vonni.

Ugyancsak rendelkezik a törvény a házadómentességet élvező házak tatarozása esetén a mentesség meghosszabbításáról. Idevonatközzön a törvény így rendelkezik:

A mentességet feléig meghosszabbítják meg, ha a tatarozási költség az 1925. évi házadó alapjául veendő bérjövedelem, vagy haszonbér 20 százalékát eléri, de a 100 százalékát nem éri el; egy év a mentesség, ha a 100 százalékot eléri de a 150 százalékot nem, másfél év a mentesség meghosszabbítása, ha a költség a jelzett alap 150 százalékát eléri, vagy meghaladja.

A tatarozási költség nagyságát minden esetben a pénzügyminiszternél kell igazolni.

Megérkeztek a cserkészek Bajára a fonyódi táborból.

Ünnepségek Albrecht főherceg tiszteletére.

Ma reggel hat órakor a vasúti állomás előtt hatalmas népiömegeg gyűlt össze. Mindenki azt a pillanatot várta, amikor befut Dombóvár felől a személyvonat, amely visszahozta szülei, hozzátartozói körébe a bajai cserkészfjakat.

Körülbelül egy hónappal ezelőtt 45 bajai cserkész ifju ment a Balaton mentére Fonyódra nyári táborozásra dr. Gondán Felicián és Csaplár Konrád tanárok vezetésével, Mohai Adam és Tóth Ágoston zirci tanárok is ott voltak a bajai cserkészekkel Fonyó-

don, de ők néhány nappal előbb visszaérkeztek.

Vidám, hangos nótaszóval tértek vissza kirándulásukról a fiúk, akiknek bersaglieri kalapviselete és olajzöld inge ma kellemes feltűnést keltett mindenfelé a városban. Beszélünk az egyik cserkészel, aki táborozásukról ezeket mondotta:

— A napokban nagy ünnepségek színhelye volt a fonyódi nyári tábor. Az ország minden részéből összejött cserkészek a Fonyódon nyaraló Albrecht ki-

U-R-Á-N-I-A M-O-Z-G-Ó

Julius hó 29-én, szerdán délután 6 és este fél 9 órakor.

A fehér apáca

Gyönyörű filmregény 10 f. — F.: Lillen Gisch. — Ezt megelőző: Dick a kincskereső. Burleszk 2 felvonásban.

Nincs szalaki! Cséplésre I. rendű felsősziléziai Nincs korom!

POROSZ BRIKETTET 5 és 3 kgr. kockákban raktárról

a legolcsóbb napi áron Sándor László tüzelőanyag kereskedő. Feherpályaudvaron. Haeználatban a legolcsóbb tüzelőanyag. Nincs hamu! Telefon 228. Tökéletes elégsé!

Szandálok és fehércipők!

rendkívül olcsó árban és nagy választékban
STELLNER ZSIGMOND cipőüzletében, Vörösmarthy u 1

Universal paszta csodaszer!

3 nap alatt kiirt egeret, patkányt, sváb-bogarat. — Egyedüli árusítója Baján az

Apollo-

illatszertár.

Márton, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság részéről pedig Oppenheim Sándor, a bajai biztosító fiók főnöke, valamint a társaság kiküldött kárbecslője: Rosznaky Rezső, hogy megejtsék a tűzvizsgálatot és a kárbecslést, mely után az Első Magyar Általános Biztosító legott kifizeti a megállapított kárt.

— **A fővárosba utazott a főispán** Balku Gyula főispán kedden délután hivatalos ügyekben a fő egyes vonattal több napi tartózkodásra Budapestre utazott.

— **A vármegyei gazdasági egyesület ülése.** Szombaton d. e. 10 órakor a megyeháza kistanácstermében a vármegyei gazdasági egyesület választmányja Willmann János alelnök prezideálásával ülést tart. A ülésen gazdasági vonatkozású, valamint a vámtarifák leszámításával kapcsolatos dolgokról lesz szó.

— **Heitalók jönnek.** Tegnap Baján járt Heital Hugó szingizgató tükára, Poór Miklós, hogy előkészítse az idei őszi színt. Heital Hugó teljesen újra szervezte 60 tagutársulatát, amely összetételében a múlt évinél sokkalta magasabb színvonalon áll. Különösen ki kell emelnünk, hogy a társulat drámai együttese most teljes. Az operett személyzetből kiemeljük Komlós Vilmost, akit Baján a közönség igen előnyösen ismer, Kálmán Mancsi szubretet, aki a pécsi társulatnak volt egyik erőssége. A drámai társulat egyik erőssége a nálunk ismert Hídveghy Ernő, az országos színészegyesület alelnöke. A bérletgyűjtés megindítása céljából Poór tükár augusztus hó 5-én Bajára érkezik.

— **Motoros asztalos-üzem Baján.** Kozma Ferenc bajai lakos asztalosműhelyében elhelyezendő 8 hp. motor létesítéséhez telepengedélyt kér. A helyszíni tárgyalás (Mátyás kir. tér 6. sz.) 1925. évi augusztus hó 13-án d. e. 10 órakor lesz. A hatóság ezután is értesíti a tőzszomszédokat, valamint az összes érdekeket azzal, hogy a tervezett asztalosműhely és a motor elhelyezése a tárgyalás napján megtekinthetők és hogy mindjárt megtekinthetők és hogy mindjárt ellen bármilyen kifogást akarnának tenni, kifogásaikat a helyszíni tárgyalás napjáig a város-

háza rendészeti osztályán, vagy a tárgyaláskor a helyszínen akár szóval, vagy írásban megtekinthetik, mert különben a telepengedélyt, hacsak közérdekbe nem ütközik, megadja a hatóság.

— **Új italmérési engedélyt adtak ki.** Hirmann József bajai lakos korlátlan italmérési engedélyt nyervén, az italmérési illeték kivételése céljából forgalmáról hozzávetőlegesen szerkesztett összeírású jegyzéke 8 napon át a városi adóügyi osztályánál (em. 20 ajtó) közszemlére tehető azzal, hogy ezen jegyzékre vonatkozólag úgy az érdekelt, mint az ipartársulatok és kereskedelmi testületek részéről a városi tanácsnál 1925. évi július hó 31-ig benyújtandó írásbeli észrevételek adhatnak be.

Telefon — távirat.

Budapest, július 29. Az augusztusi bérnegyedre a lakbér fizetéséről ma jelent meg a Budapesti Közlönyben a népjóléti miniszter rendelete, amely a következő 3 pontot tartalmazza:

1. Az 1925. évi augusztusi bérnegyedre esedékes bért a közüzemi pótlékkal és kincstári házhásonrészesedéssel együtt más megállapodás hiányában 1925. aug. 5-én egy összegben kell lefizetni. Az a bérlő azonban, akinek az augusztusi negyedre fizetendő lakbér egy összegben való lefizetése nehézséggel járna és zavarokat okozna, három egyenlő havi részletben is fizethetik az esedékes házbért. Végleges szolgálatban álló közalkalmazottak, aki egy összegben kapják meg az aug. negyedre lakbérilletményeiket, a részletfizetés kedvezményétől elesnek. A kedvezmény nem terjed ki a közüzemi pótlékokra és kincstári házhásonrészesedésre, amelyeket egy összegben kell lefizetni aug. 5-én.

2. Azok, akik a három részletes kedvezmény szerint fixetik lakbérüket, minden következő hó 5-ig lefizetni tartoznak az esedékes részletet. Ha ez az összeg a 250 aranykoronát meghaladja, akkor az első részlet után nem, de a másik két havi részlet után 1 százalékos késedelmi kamatot köteles fizetni a háztulajdonosnak. A szorzószám az 1927-es lakbér harminc százaléka megszorozva 14500-zal. Azok, akik 1925. májusi negyedre már lefi-

— **Arlejtés a városnál.** A mérnöki hivatal a városi tanács a 9923/kig. 1925. számú határozata alapján az összes iskolákra tatarozási munkát hirdet 1925. évi augusztus 1-én délelőtt 10 órakor. Felhívtnak a pályázni szándékozó vállalkozók, hogy a versenytárgyalási feltételek megtekintésére és egyéb körülmények megismerésére végett naponta a mérnöki hivatalban nyerhetnek felvilágosítást.

Szerkesztői üzenet.

Többeknek. A város közönsége által a Bajai Daloskör részére megszavazott 10.000.000 korona bizony édes-kevés 40 dalos öt napi ellátására és utiköltésére, amelyhez még egyéb különleges kiadások is járnak. Az adományok ifj. Wagner Antal daloskört igazgatóhoz juttatandók. Az adományok hírlapi közlését jövő számunkban fogjuk megkezdni. A dalosok vállalkozása a város polgárságánál nagy elismerésre talál és sietnek egy az anyagi, mint erkölcsi támogatással is. Leghelyesebb ifj. Wagner igazgatóhoz fordulni, aki készséggel szolgál felvilágosítással. Az egyes Casinók külön is gyűjtenek a dalosok részére.

zették a 25 százalékos kincstári házhásonrészesedést, miután az 1925. évi májusi hatályai az állami házhásonrészesedést 12,5 százalékra leszállították, — jogosan kérhetik, hogy a 12,5 százalékos májusi házhásonbér részesei tőbbletet számítsák be az augusztusi negyedre fizetendő lakbérösszegbe, vagy pedig készpénzben visszakövetelhetik a lakás bérbeadójától.

3. Ez a rendelet augusztus 1-én lép életbe.

Pécs, július 29. Az itteni törvényszék kedden tárgyalta dr. Szanyi Gyula pénzügyi fogalmazónak bűnügyét. A törvényszék dr. Szanyit nyolcrendbeli közokirathamisítás büntette miatt két havi börtönrre és három évi hivatal vesztésre ítélte. Ugy az ügyész, mint az elítélt megnyugodott az ítéletben.

Miskolc, jul. 29. Kedden d. e. Görömböly feletti óriási felhőszakadás és jégvihar vonult keresztül, amely fákát csavart ki. Oly irtózatos tömegű víz záporozott a hegyek közt fekvő Görömböly községre, hogy a hegyek közül négy méter magas vizáradat hömpölygött Görömböly felé. A földeken ma is egy méter magas víz áll. A vihar ezután Miskolc felé vonult, nagy égi zivatar volt a város felett, sűrű villámcsikázással és felhőszakadással. A vihar délután egy órakor tovább vonult Miskolc felé.

HIREK.

Tűzvizsgálat és kárbecslés a mátéházai IV. majorban.

Az elmúlt héten szerdán éjszaka egy gazdasági cseléd gondatlansága folytán kigyulladt és leégett a Harton Mihály és Hoffmann Jakab bérliki bérleti tulajdonát képező IV. számú majorban az iszálló. A város részéről az elmúlt héten, pénteken tartották meg a tűzvizsgálatot és a házbecslést. A várost semmi kár nem éri, mert az épület dollár alapon volt 2800 dollár biztosítva az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál. Ezenkívül Harton és Hoffmann bérliki külön is biztosították a terméseiket és gazdasági felszereléseiket ugyancsak az Első Magyar Általánosnál másfél millióra. A tüzesetet természetesen bejelentette az Első Magyar Általános bajai fiókja az anyaintézetnek, amely ma, szerdán reggelre leküldötte Bajára kárbecslőjét: Rosznaky Rezsőt. Ma délelőtt a város kocsiján kimentek a IV-es számú majorba a város részéről dr. Reiser Antal gazdasági tanácsos és Nagy

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

Terrenol-pala

fagyálló, tűzálló, vízáthatlan

Eladó Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár

Baja, Kölcsey uca 8 szára alatt. (Budapesti-ut sarkán) Telefon 1181

a világ legjobb tetőfedőanyaga

állandó raktár és egyedülálló helyes

Öngyilkos lett Surányi bankár fia is.

— Fővárosi tudósítónk telefonálja. —

Az elmúlt héten nagy feltűnést keltett Budapest bank és pénzügyi világában, hogy Budapest egyik legstabilabb magánbankházának igazgatója Surányi Armin főbelötte magát. Az apát most a fia is követte a halálba. Kedden délelőtt a Gellért szállóban megjelent dr. Surányi Frigyes, a Surányi bankház cégvezetője és szobát bérelt. Órákkal később a szobaszőnyeg kopogott az ajtaján, de senki sem nyitotta fel. Feltörték az ajtót és az ágyban halottfehérren találták dr. Surányi Frigyest, aki — amint a szálló orvosa megállapította — luminált mérgezte meg magát. Dr. Surányi Frigyest ugyancsak a Pajor szanatóriumba vitték, ahol már az apja meghalt, orvosi kezelés alá vették, de nem tudták megmenteni az életnek, mert igen nagy adag luminált vett be. Dr. Surányi Frigyes kedden este fél 6 órakor meghalt. A rendőrség engedélyével a családtagok a rákoskeresztúri izr. temetőbe szállították.

A budapesti lapok a kettős családtragédiával kapcsolatban megállapítják, hogy az okozta apa és fia halálát, hogy a Surányi Armin magánbankház cég összeomlott. A céget szorongatták a hitelezők, a fizetési zavarokból nem tudott kilábalni, mire Surányi Armin agyonlötte magát. A cégfőnök halála után a fia, dr. Surányi Frigyes kezdett egyezkedni a hitelezőkkel és 60 százalékos kiegyezést ajánlott föl. A hitelezők azonban Surányiék nécsi gazdag rokonai miatt, akikről azt hitték, hogy szánáni fogják a magánbankház ötmilliárdos, majd utólag még három milliárd differenciás tartozásait, ragaszkodtak a 100 százalékos kielégítéshez. Surányi Frigyes dr. Közbölc a hitelezőkkel, hogy 100 százalékos egyezségbe nem mehet bele, mert a magánbankház fizetlésképtelen. A hitelezők erre azzal fenyegették meg Surányit, hogy csatás és sikkasztás miatt fejlejték a rendőrségen. Surányi Frigyes erre a Gellért-szállóba ment, ahol megmérgezte magát.

RÉSZLETFIZETÉSRE
újabb kaphatóbb a

SINGER VARRÓGÉPEK
SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Fischer Simon
mechanikai üzletében
BAJA, Erzsébet királyné ucca.

Salamon Sándor

Elvállal lokomobiloknak magánjáróvá, benzindre meg gépeknek szivó-gázzá való átalakítást, mindenféle gépek szakszerű javítását, henger-furások, tengelyek készítését, csapágyra való átalakításokat, malomhengerek rovátkolását, autogen hegesztést stb. legelőszöbb árban szavatosság mellett.

mezőgazdasági gépgyár, gép és műszaki kereskedés

Baja,
Vörösmarthy Mihály ucca 3.

Telefon: 137.

Ajánl mindenféle mezőgazdasági gépeket: fordson traktorokat, mely szánt, csépel és vontat, eredeti vaddisznó jegyű cskéket, eredeti Unicorn Drili vetőgépeket stb., mindenféle műszaki cikket, gép és hengerolaj, benzint, cséplőgéprolák, eredeti Böhler dobson, legjobb fejseparatorokat stb. olcsó árban teljes szavatossággal.

NYILTTÉR.

Z. rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Fodor Manó ur halálával a Hungaria szállítótársaság a törvény értelmében megszűnt. Fuchs Miklós ur a szállító közkereseti vállalatból kivált. A Hungaria helyett a jövőben Hunnia szállítótársaság néven vezetik favarozási vállalatunkat. Kérjük a n. é. közönség további pártfogását.

Tisztelettel
Bors Gyula
és
Dr. Fodor Manó
szállítók.

Stabászati tanfolyam.

Van szerencsém a i. hágykőzönséget értesíteni, hogy Hubala Lajosné Budapestről, szabászatot, rajzot, párisi modellezést legújabb francia módszer szerint tanít Baján. Jelentkezni lehet

Jungábel Ferencné
Mészáros Lázár ucca 26.

A Máv. menetjegyiroda
bajai fiókja
a Bajai Takarékpénztár

üzlet helyiségében 1925. július 29-én, ma kezdte meg működését. A menetjegyiroda a minden irányban bel- és külföldre érvényes vasúti jegyek kiszolgáltatásán kívül az utalvelevél vizummal leendő ellátását is közvetlen mérsékelt díj ellenében. A jegyek 48 órával a vonat indulása előtt is már megválthatók

Jegykiadás naponta 8-10-ig
vasár- és ünnepnap 9-11-ig.

Gyermektelen, vallásos i. rael te család Budapest, egy-ét jobb családból való gyermekek

teljes ellátásra

el fog ad. Szigorúan vallásos nevelés, kellő ellenőrzés. — Cím:

Rosenfeld Armin
Erzsébet, IV. László u.

20 év óta fenálló
kereskedelmi ügynökséghez
közreműködő társ kerestetik tőkével.
Cím a kladóban.

HIRDESSEN
— A —
FÜGGETLEN MAGYARSÁG-BAN.

Hirdessen a Független Magyarorság-ban.

Saját termelésű lával égetett darabos

MÉSZ

Portland cement, retorta bükkszén és kátrány fedéllemez állandóan kapható

Spitzer Illés

BAJA, Budapesti-ut 9. Váárter.
Mindez mennyiségűt hátkor szállítok. — Telefon 121.